

**Gyülekezetépítés a
presbiterválasztás tükrében.
Milyen elvárás lehet a
presbiter jelölttel szemben?**

**Dr. Szabó Károly
Békéscsaba
2017. április 22.**

Presbiteri tisztség bibliai elvárásai

„A közöttetek levő presbitereket kérem én, a presbitertárs és Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese: legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját,

- ne kényszerből, hanem önként,*
- ne nyereszkedésből, hanem készségesen,*
- ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak.”*

Presbiteri tisztség bibliai elvárásai

Szükséges tehát, hogy a presbiter legyen 1 Tim. 3,2-7 alapján:

- feddhetetlen,
- egyfeleségű férfi
- megfontolt, józan, tisztességes, vendégszerető
- tanításra alkalmas
- nem részeges, nem erőszakos, hanem megértő, a viszálykodást kerülő,
- nem pénzsóvár
- olyan, aki a maga háza népét jól vezeti, gyermekeit engedelmisségben és teljes tisztességben neveli. Mert ha valaki a maga háza népét nem tudja vezetni, hogyan fog gondot viselni Isten egyházára?
- Ne újonnan megtért ember legyen, nehogy felfuvalkodva az ördöggel azonos ítélet alá essék.
- Szükséges, hogy a kívülállóknak is jó véleményük legyen róla, nehogy gyalázatba és az ördög csapdájába essék.

Presbiteri tisztség hitvallási elvárásai

„De ne akárkit, hanem igaz és szent tudománnyal, kegyes ékesszólással, természetes bölcsességgel, mértékletességgel és életük tisztaságával jeleskedő, alkalmas embereket válasszanak meg”

/II. Helvét Hitvallás XVIII/ Bullinger Henrik 1562

„Választassanak tehát istenfélő, bölcs és gazdálkodásban gyakorlott férfiak, akik szabályszerűen kezeljék az egyházi javakat.”

/II. Helvét Hitvallás XXVIII/

Presbiteri tisztség egyházi elvárásai
Gyülekezeti tag legyen
23.§ A református egyháztag kötelességei:

(1)

- Az evangélium szerinti tiszta erkölcsű, mértékletes és józan életet éljen.

(2)

- Az istentiszteleteken és az úrvacsorában részt vegyen, házassága kötésénél, gyermeke keresztelésénél, halottja eltemettetésénél az egyház rendje szerint járjon el.

(3)

- Gyermekeit a református vallásban neveltesse, és konfirmálásukról gondoskodják.

(4)

- Az egyházi közterheket az egyházi előírásokban megszabott módon és mértékben viselje.

(5)

- Az elfogadott egyházi tisztséget vagy megbízást híven betöltse.

Presbiteri tisztség egyházi elvárásai

50.§ A presbiter az egyházközség vezető testületének tagja, lelki és anyagi életének irányítója.

(1)

- Az istentiszteleti, missziói és lelkigondozói feladatokat végzi, és teljesítésére felügyel.

(2)

- A gyülekezeti és intézményes diakónia gyakorlását szervezi.

(3)

- Az egyházi törvény szerint ráruházott jogkörben gyakorolja az egyházfegyelmezést.

(4)

- Új tisztségek és állások szervezéséről és betöltésének feltételeiről határoz.

(5)

- Az egyházközség ingó és ingatlan javait kezeli, vagyontárgyainak elidegenítése vagy megterhelése, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele tárgyában határoz.

(6)

- Az egyházközség költségvetését és zárszámadását évenként elfogadja, és jóváhagyásra felterjeszti.

(7)

- Egyházközségi szabályrendeletet alkot.

(8)

- Az egyházmegyei közgyűlésre képviselőt választ, és szavaz a törvény értelmében felsőbb egyházi hatóságok tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról.

(9)

- A választók betűrendes névjegyzékét elkészíti és felterjeszti az egyházmegyének.

(10)

- Általában eljár a törvényben hatáskörébe utalt minden ügyben.

Presbiteri tisztség gyülekezeti elvárásai

- Legyen Krisztus-követő, aki a Szentírást tartja zsinórmértéknek
- Legyen újjászületett, élő hitű ember, aki szolgálatát az Úr iránt érzett hálából örömmel vállalja
- Legyen elkötelezett Isten ügye és az Egyház felé
- Legyen felelőssége a gyülekezetéért
- Legyen példamutató az istentiszteletek, egyéb lelki alkalmak látogatásában
- Legyen példamutató a családi élete és gyülekezeti forgolódása
- Legyen a másikért imádkozni tudó, terhet hordozó, megbocsátó
- Legyen a gyülekezet Missziói Küldetésének, az Egyházi Törvényeknek ismerője, betartója
- Legyen az egyházfegyelemre vonatkozó előírásokban tájékozott, azokat magára nézve is ismerje el kötelezőnek; éljen vele és fogadja el, ha vele szemben alkalmazzák

Presbiteri tisztség gyülekezeti elvárásai

- Legyen lelkipásztorával, az egyházi elöljáróival tisztelettudó
- Legyen tisztelettel a presbitérium döntéseire, még akkor is ha lelkiismerete szerint a döntéssel ellenkezően szavazott
- Legyen saját véleménye, de legyen meggyőzhető, kompromisszumra kész
- Legyen a gyülekezetének ismerője és a gyülekezet is ismerje őt
- Legyen részt vevő fizikai, lelki, szellemi gyülekezeti munkákban
- Legyen a közösségében, szolgálatában talentumaival jól sáfárkodó
- Legyen az áldozathozatalban részt vevő, anyagi javaival arányosan, jókedvvel adakozzék
- Ne várjon elismerést a szolgálatáért, de bátran dicsérje társai tevékenységét („Istennek hála, embereknek köszönet.”)
- Ne legyen „láthatatlan” presbiter: lássák szolgálatát, lássák, hogy azt az Úristen dicsőségére akarja tenni

Milyen szolgálatokat várunk el?

- Családlátogatás, hívogatás
- Baba-mama kör
- Imaszolgálat
- Technika
- Bibliaóra, bibliakör tartása (háznál)
- Katechéta szolgálat (hitoktatás)
- Konfirmációra való felkészítésben segítség
- Bibliaiskola
- Szeretetszolgálat (diakónia)
- Beteglátogatás
- Kórházlátogatás
- Öregotthon látogatása
- Egyedül élő idősek támogatása
- Lelkigondozás
- Templomi rend fenntartása
- Fenntartói járulékszedés- sáfárkodás
- Iratterjesztés
- Gyülekezeten belüli kommunikáció (sajtó, hangkazetta, videó)
- Gyülekezeti rendezvények
- Nyári táborozások vezetése, segítése
- Kirándulások szervezése, vezetése
- Gyermek játékdélután szervezése
- Kántorizálás
- Énekkari szolgálat
- Kapcsolattartás más gyülekezetekkel
- Irodai ügyek és jegyzőkönyvvezetés
- Jogi tanácsadás
- Gazdasági- és pénzügyek intézése
- Építési és műszaki ügyek
- Épületkezelés és épületfenntartás
- Takarítás

Presbiteri tisztség: mit kellene elvárnunk?

- Cselekedet vagy hit által üdvözülés kérdése a Bibliában
- *„Most azért mit kísértitek az Istent, hogy a tanítványok nyakába oly igát tegyetek, melyet sem a mi atyáink, sem mi el nem hordozhatunk?” (Ap.csel. 15, 10)*
- Sehol nem jelenik meg olyan erőteljes egyháztörvényi, gyülekezeti, lelkeszi, feladat és kötelesség orientált gondolkodás, mint a presbiterválasztás folyamatában.
- Lelki, családi, fizikai teljesítményeket várunk a presbiterektől.

Presbiteri tisztség: mit kellene elvárnunk?

- Az Ige fényében akarnánk látni a presbiterjelöltjeink alkalmasságát, akkor azok csak Istennel és egymással megélt személyes kapcsolataik minőségére fókuszálnának.
- Tevékenységközpontú elvárás és hitélet helyett kapcsolatközpontú hitéletre, programközpontú gyülekezeti élet helyett kapcsolatközpontú gyülekezeti életre kellene törekednünk.
- Ennek pedig egyetlen elvárása:

„Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem? Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: Szeretsz-e engem? ”

/Ján 21,17/

Presbiteri tisztség: mit kellene elvárnunk?

- A reformáció döntő felismerése az volt, hogy kereste az emberi cselekedet motivációját majd helyére is tette.
- Hitünk nem a mi cselekvésünkön, hanem Isten miértünk kijelentett cselekedetén alapul, tehát a mi cselekedeteink motivációja nem lehet a teljesítmény, az elvárásnak megfelelni akaró indulat, hanem kizárólag az Istennel megélt személyes kapcsolat gyümölcseként felismert hála lehet.
- Ez a presbiterválasztásban azt kellene, hogy jelentse, hogy a gyülekezeti folyamatainkban alapvetően meg kellene, hogy előzze a tanítványság a szolgálatot.
- Szolgálatba állni presbiterként, csak Istentől elkért lelkülettel és egymáson gyakorolt szeretettel lehet.

Tanítványként mit kellene gondolnunk?

- Istennel való kapcsolattunk pontosan olyan, amilyen az embertársainkkal való kapcsolatunk.
- Ha meg akarjuk állapítani, hogy gondolkozunk Istenről, annak legbiztosabb módja, ha számot vetünk az összes emberi kapcsolatunkkal és megvizsgáljuk őket.
- A tanítványozás legfontosabb feladata az emberekkel és Istennel való kapcsolatunk egységének a hirdetése.
- Embertársainkkal való kapcsolatunk, mely lényegében tükrözi Istennel való kapcsolatunka is, a saját magunkhoz való viszonyunkkal is egyenértékű.
- Csak egy szívünk van, amellyel Istent, az embereket és saját magunkat szerethetjük. Ezek a kapcsolatok elválaszthatatlanul összefonódnak egymással.

Tanítványként mit kellene gondolnunk?

- Az alkalmas presbiter Istenről, gyülekezetéről és önmagáról egyforma mércével és indulattal gondolkozik.
- *„...akkor tegyétek teljessé örömeimet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjete. Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál; és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is. Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”*

Tanítványként mit kellene gondolnunk?

- Krisztus életéhez, az Ő benne lévő „indulathoz” az újjászületésen, az Istentől elkért újjáteremtés munkáján keresztül juthatunk el, a Lélek formáltatása által.
- Ennek az életnek a hatalmát a tanítványság, a megszentelődés folyamatában tapasztalhatjuk meg.
- A valósága a Krisztus követésben valósul meg.

„Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.”

/Ján.12,26/

Presbiterek tanítása Jézus lelkiességéről

„... megvizsgál az Úr minden szívet, és megismer minden gondolatot és szándékot. Ha keresed, megtalálhatod.”

/1Krónikák 28:9/

Milyen kapcsolatra törekszel Istennel és Testvéreiddel?

„Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit én parancsolok nektek. Többé nem mondalak titeket szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Titeket azonban barátaimnak mondalak, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam nektek.” */Jn.15,14-15/*

Presbiterek tanítása Jézus lelkiességéről

- „Ti a barátaim vagytok.” Engedjük a szívünk közelébe ezt az üzenetet!

„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket.” /Jn.15,16/

- A mindenható Isten Jézus Krisztusban barátainak választott bennünket: becsüljük meg az ő barátságát, becsüljük meg magunkat és becsüljük meg egymást – mint ugyanannak a baráti körnek a tagjait!
- A presbiter életének egyik legfőbb lelki támasza, ha tudja, hogy az ő legjobb barátja Jézus.

Mit jelent Jézusnak ez a barátság?

- Jézus a keresztre készül, amikor ezeket a szavakat mondja.

*„Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki **életét adja barátaiért**. Ti a barátaim vagytok..”*

/Jn.15,3/

„Többé nem mondalak titeket szolgáknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Titeket azonban barátaimnak mondalak, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam nektek.”

/Jn.15,15/

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

1. Imádkozhat –beszélhet Jézussal

„Bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.”

/Jn.15,16/

- Az ima csodája, azt jelenti, hogy Jézus szíve szerint, Jézus gondolkodásmódja szerint, Jézussal összhangban imádkozom
- Amit így kérek, azt megcselekszi Isten! Érzitek a baráti beszélgetésre való meghívást? Mennyit kell nekünk ahhoz vele beszélgetnünk, hogy az önmagunkkal telt szívünk együtt rezdüljön vele?
- Forgatni az Ő Igéjét a szívemben, könyörögni, hogy megértsem és igent tudjak mondani az ő gondolkodására, az ő szemével tudjam látni a világot és nem a magam énközpontú látásával.
- Hogy annak tudjak örülni, aminek ő örül, és az szomorítson el, ami őt elszomorítja. Mennyit kell vele beszélgetnem, hogy egyre inkább úgy tudjak viselkedni, mint az ő barátja? Ne önző kérésekkel ostromoljam, ne önző motivációkkal éljek, hanem az ő barátjaként.

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

2. Kegyességünk kényszerétől megszabadulhatunk

- Jézus barátsága azt jelenti: Uram, nem értem, hogy miért pont engem választottál ki, de örökké hálás leszek érte. A Te barátságod a legnagyobb értékem, minden más csak ráadás. Szívünk nem beteljesületlen vágyainkban fog keseregni.
- Jézus barátsága azt jelenti, hogy készséggel keressük az alkalmat arra, hogy beszéljünk vele. Kegyességünk ne elvárás, vagy kényszer legyen.
- Jézus barátsága azt jelenti, hogy az Ő erejét kérve engedelmeskedünk annak, amit rá figyelve megértettünk.
„Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit parancsolok nektek”.
/Jn. 15,4/
- Nem értjük Jézus barátságát, ha mindig kibúvót keresünk az Igének való engedelmesség alól.

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

3. Megbecsüljük Jézus baráti körét

- Jézus barátságának megbecsülése szükségszerűen azt jelenti, hogy megbecsüljük az Ő baráti körét.
- Pál Jézus baráti körét, a gyülekezetet olyan testhez hasonlítja, amelyiknek a feje Krisztus. Ő irányít. Mi pedig tagok vagyunk ebben a testben.
- Minden keresztyénnek szüksége van a többiekre, szükségünk van a közösségre, valódi kapcsolatra, valódi hívő emberekkel. Ehhez meg kell ismernünk egymást, találkozoznunk kell, és gyakorolnunk kell azt, hogy Jézus baráti köre vagyunk: együtt figyelünk rá, és együtt beszélgetünk vele, együtt keressük az ő akaratát.

*„...kölsönösen gondoskodjanak **egymásról** a tagok.”*

/1Kor12, 25./

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

4. Gyakoroljuk a közösséget

- Krisztus testében egyik tag sem érezheti fontosabbnak magát a másikinál: mindegyikünkért ugyanazt az árat fizette Jézus: az életét adta értünk. Ez adja meg értékünket. A feladatokban van különbség, de a fontosságunkban nincs különbség: egyaránt Jézus barátai vagyunk.
- Ha értékeljük Jézus barátságát és baráti körét, akkor odaszántan arra kell törekednünk, hogy az egységet megőrizzük. Ez kemény munkát jelent!

„A mi Urunk Jézus Krisztus nevére kérlek titeket, testvéreim, hogy mindnyájan egyféléképpen szóljatok, és ne legyenek közöttetek szakadások, hanem gondolkodásotokban és meggyőződésetekben jussatok egyetértésre!”

/1Kor 1,10/

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

5. Gyakoroljuk az egységet és megbocsátást

- A gyülekezet nem szimpátia alapon jön létre, hanem Jézus Krisztus elhívása és kiválasztása alapján. Mindaz, aki Megváltójaként és Uraként fogadja el őt, az ő baráti körének tagja.
- Nekünk el kell fogadnunk azt, akit Jézus elfogadott, el kell fogadnunk és időnként el kell viselnünk egymást. Ha szeretjük Jézust, akkor erre törekszünk. Arra, ami az egységet munkálja, és nemet mondunk az ördög szétdobáló munkájára.
- Ha Jézus baráti köre csupa nagyszerű, jó emberből állna, ez egyszerű és magától értetődő dolog volna. Ám Jézus a bűnösök barátja, aki a bűnösöket hívja magához. Ezért Jézus baráti köréhez tartozni elsősorban azt jelenti, hogy megtanulunk valóban bocsánatot kérni egymástól és valóban megbocsátani egymásnak. Csak így őrizhetjük meg az egységet Krisztusban.

Mit jelent a tanítványnak ez a barátság?

- Megbecsülni Isten barátságát és megbecsülni a gyülekezetet. Ennek gyakorlására hív meg egész életünkben a mi Istenünk.
- Egyre komolyabban venni Jézus barátságát és egyre szorosabban kötődni az ő baráti köréhez: ezt jelenti a növekedés a hitben, az érett hívő élet. Jézus azt mondja, hogy a még nem hívők felé végzett szolgálatunk is ezen alapul:

„Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”

/Jn. 13, 35/

- Amikor ebben az évben előljárókat választunk gyülekezetünkben és végiggondoljuk, hogy ki az alkalmas presbiter, ez lesz az egyszerű válasz:
- Jézusnak és barátainak barátja akar lenni, **az a presbiter.**

A presbiter természeté, nem elvárásból fejlődik

- A szolgálat nem arról szól, hogy a vezető mit csinál és milyen hatékonyan, hanem a motiváció, a szív akarata a döntő.
- A szolgálat nem a nélkülözhetetlenség elérését, vagy az alkalmasság megtalálást célozza.
- A szolgálat nem vezetői stílus és nem szerep.

A presbiter természetete a szolgálat

- A vezetés egyik legfontosabb bibliai képe a vezető, aki pásztorként jelenik meg előttünk, mert a pásztor van a juhokért, nem a juhok a pásztorért.

„Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért.”

/Jn 10,11/

A presbiter természetű a szolgálat

- A szolgáló vezető számára az jelenti a legmélyebb beteljesülést, ha a vezetésére bízott emberek növekednek és fejlődnek

„Mindenkor hálaadással tartozunk az Istennek, atyámfiai, tiérettetek, amiképpen méltó is, mivelhogy felettébb megnövekedék a ti hitetek, és mindnyájatokban bővölködik az egymáshoz való szeretet. Annyira, hogy mi magunk dicsekszünk veletek az Isten gyülekezeteiben, a ti kitartástok és hitetek felől...”

/2 Thessalonika 1,3,4/

Hogyan lehetünk szolgáló vezetők?

- A szolgálai természet forrása: Jézus Krisztus

„Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is.”

/Filippi 2,5/

- Krisztus életéhez, az Ő benne lévő „indulathoz” a Vele való kapcsolat személyességén keresztül férhetünk hozzá.
- Ennek az életnek a hatalmát a tanítványi élet tudatosítása és napi gyakorlása teszi megtapasztalhatóvá.

Tanítványi gondolkodás lényege

- Meg akarom érteni és értékelni mindazt, amit:
 - Jézus a kereszten, tett értem
 - A Szent Lélek pedig a keresztt művének megértésén – alkalmazásán keresztül tesz értem.
 - Egyre jobban felfogom az értem elvégzett áldozat valódiságát, Pál szavaival élve: nagyobb jelentőséget „tulajdonítunk neki.”
 - Megtanulom, hogyan kell kapcsolataim minőségének javítása szempontjából olyan tudatos döntéseket hoznom, amelyek összhangban állnak ezzel a valósággal.

Assiszi Ferenc imája

(1181-1226)

Uram!

Tégy engem békességed eszközévé:

Ahol gyűlölet van, hadd vessek szeretetet, Ahol sérelem van,
megbocsátást Ahol kétely van, hitet,

Ahol kétségbeesés, reménységet, Ahol sötétség, világosságot,
Ahol szomorúság, örömet.

Ó isteni Mester, add hogy oly nagyon ne azt keressem, hogy
vigasztaljanak, hanem hogy vigasztaljak,

Ne azt, hogy megértsenek, inkább, hogy megértsek,

Ne azt, hogy szeressenek, hanem hogy szeressek.

Mert: Az adásban kapunk, A megbocsátásban nyerünk
bocsánatot, És a meghalásban születünk örök életre.